

O zadowolenie klienta

NADRZĘDNYM CELEM URZĘDU JEST ZAPEWNIENIE PROFESJONALNEJ, PRZYJAZNEJ I ZGODNEJ Z PRAWEM OBSŁUGI KLIENTÓW, GŁOSI „POLITYKA JAKOŚCI URZĘDU MIASTA TYCHY”. WYNIKI BADAŃ POZIOMU KLIENTA POKAZUJĄ, ŻE TO NIE TYLKO DEKLARACJA.

Sylvia Zawadzka

s.zawadzka@twojetychy.pl

Ankietowe badania poziomu zadowolenia klienta prowadzone są w Tyskim Urzędzie Miasta stale, od 2001 r. Jednak przez długi czas zainteresowanie możliwością wyrażenia swojej opinii było niskie. Akcja nabrała rozmachu dopiero w 2007 r., gdy do dyspozycji klientów została oddana nowa, uproszczona wersja ankiety. Jej wypełnienie nie zajmuje więcej niż kilkadziesiąt sekund.

Od tej pory Wydział Organizacyjny, Kadr i Szkolenia na bieżąco analizuje informacje przekazywane przez klientów urzędu. Tak, właśnie

klientów. Archaiczne pojęcie „petenta” w słowniku tyskich urzędników od dawna już nie funkcjonuje. Urząd Miasta Tychy działa jak instytucja usługowa, której być albo nie być zależy od tego, czy klient będzie zadowolony z wykonanej usługi.

Chcąc walczyć ze stereotypowymi opiniami, że załatwienie sprawy zależy od humoru urzędnika bądź znajomości, Urząd Miasta Tychy przed kilku laty rozpoczął wdrażanie systemu jakości zgodnego z normą ISO. – Nie był to proces przebiegający łatwo i bezboleśnie – mówi Sylwia Uchnast-Gara, pełnomocnik ds. jakości UM Tychy. – Każda zmiana organizacyjna, tak w urzędzie, jak i w przedsiębiorstwie rynkowym, łączy się z powstaniem oporu i barier. Kluczem do sukcesu jest dobra wola kierownictwa i osobiste zaangażowanie pracowników wszystkich szczebli. Tyski urząd uzyskał certyfikat potwierdzający wdrożenie systemu jakości zgodnego z normą PN-EN ISO 9001-2001 w 2002 r. Był to czas, gdy przyznawanie certyfikatów ISO instytucjom administracji publicznej wciąż było w Polsce nowością.

Certyfikat ISO nie zostaje przyznany „na wieczność” – obejmuje okres trzech lat i w tym czasie instytucja poddana jest kontroli. Z ramienia

Wypełnienie ankiety zajmuje około minuty.

jednostki certyfikującej (dla UM w Tychach jest to Polskie Centrum Badań i Certyfikacji) przeprowadzane są audyty nadzoru, mające na celu ustalenie, czy poziom świadczonych usług jest zgodny z wymaganiami normy. Utrzymanie ISO jest warunkowane utrzymaniem wysokiego poziomu usług przez cały czas. Tak więc raz określone standardy jakości obowiązują już na stałe.

Cztery pytania

Niezależnie od audytów zewnętrznych, norma ISO zobowiązuje urząd do prowadzenia stałego monitoringu poziomu zadowolenia i satysfakcji klienta. Idea takich badań pojawiła się jeszcze przed uzyskaniem certyfikatu – miały one być źródłem informacji, wykorzystanym przy tworzeniu polityki jakości. W najczęściej odwiedzanych wydziałach UM postawiono więc skrzynki, do których zadowoleni bądź niezadowoleni klienci mogli wrzucać wypełnione ankiety ze swoimi uwagami.

Początki nie przyniosły jednak dobrych rezultatów. Przykładowo – w ciągu całego roku 2004 wypełniono zaledwie 110 ankiet. Dziś w ciągu miesiąca ze skrzynek wyciąganych jest dwukrotnie więcej.

Co zaważyło na tym, że tyskanie chętniej wypowiadają swoje opinie? – W pewnym momencie zadaliśmy sobie pytanie, dlaczego ludzie tak niechętnie wypełniają ankiety – mówi Sylwia Uchnast-Gara. – Powstał pomysł, by zmienić jej formę. Wcześniej była bardziej szczegółowa i rozbudowana. Aby jej wypełnienie było mniej kłopotliwe, ograniczyliśmy się do zadania klientowi czterech podstawowych pytań.

W każdym pytaniu mamy sześciopunktową skalę, na której odznaczamy swoją ocenę – od całkowitej dezaprobaty do pełnego zadowolenia. Ankieta zawiera ponadto miejsce na dodatkowe uwagi oraz pytanie o wydział i rodzaj załatwianej sprawy. Siedem żółtych skrzynek wraz z formularzami ankiety znajdziemy w najczęściej odwiedzanych wydziałach, m.in. w Urzędzie Stanu Cywilnego, Wydziale Komunikacji, Biurze Obsługi Klienta.

Wyniki

Rok 2007 przyniósł już taką obfitość głosów, że Wydział Organizacyjny, Kadr i Szko-

lenia dokonał analizy danych i na ich podstawie przedstawił wyniki badania poziomu zadowolenia klientów urzędu.

– Istniała obawa, że wyniki takiego badania ankietowego będą nieco zniekształcone, gdyż często jest tak, że okazji do wypowiedzenia swoich opinii szukają klienci niezadowoleni – mówi Sylwia Uchnast-Gara. – Ci zadowoleni nie myślą o tym, by dzielić się swoimi spostrzeżeniami. Biorąc to pod uwagę, spodziewaliśmy się znacznej liczby ocen negatywnych. Takie informacje są oczywiście dla nas bardzo cenne.

Jednak rzeczywiste wyniki badania nie potwierdziły tych obaw. W roku 2007 i w pierwszym półroczu 2008 tyskanie wystawili Urzędowi Miasta Tychy ocenę zdecydowanie pozytywną. Pełne zadowolenie i najwyższą ocenę kompetencji i kultury osobistej personelu deklaruje w kolejnych kwartałach ok. 70-80 proc. klientów. Skrajne niezadowolenie wyraziło w tym samym okresie ok. 3-4 proc. osób wypełniających ankietę. Jeżeli podzielić sześciopunktową skalę ocen na negatywne (od 1 do 3) i pozytywne (od 4 do 6), wyniki badania w ostatnich trzech kwartałach kształtują się następująco:

- IV kwartał 2007: oceny pozytywne – 90 proc., oceny negatywne – 10 proc.
- I kwartał 2008: oceny pozytywne – 93 proc., oceny negatywne – 7 proc.
- II kwartał 2008: oceny pozytywne – 95 proc., oceny negatywne – 5 proc.

Tendencja do umacniania się przewagi ocen pozytywnych potwierdza, że przekazywane uwagi są analizowane, a niedogodności – w miarę możliwości – usuwane. Funkcję „działu jakości” w Urzędzie Miasta Tychy pełni Wydział Organizacyjny, a wszelkimi działaniami w tym zakresie kieruje pełnomocnik ds. jako-

ści, która regularnie analizuje dane pochodzące z ankiet. Ilość pracy wymaga też do dodatkowych posiłków; w przygotowaniu raportu z wyników badań w ostatnich dwóch kwartałach pomagały stażystki – Katarzyna Żuraw i Katarzyna Chmielowiec.

Wszystkie uwagi zawarte w ankietach – nawet te z założenia dowcipne – są wprowadzane do specjalnego arkusza z przypisaniem do wydziału i sprawy, jakiej dotyczą. Zdarzają się słowa ostrej krytyki, ale jest też mnóstwo pochwał, często kierowanych pod adresem osoby, która sprawę klienta prowadziła. Dla pracowników urzędu to dodatkowa motywacja do pracy – pochwała taka trafia przecież także do wiadomości przełożonych.

Sugestie klientów, przekazane za pośrednictwem „żółtych skrzynek” stały się bodźcem m.in. do wydłużenia godzin pracy urzędu w końcowym okresie obowiązkowej wymiany dowodów osobistych czy utworzenia dodatkowego stanowiska w kasie podatkowej. Ankiety są nie tylko narzędziem oceny, ale także komunikacją z urzędem. Jeżeli jakaś sprawa pojawia się w uwagach w powtarzalny sposób, podejmowane są działania, by usunąć niedogodność lub usprawnić dany element organizacji. Nie omijajmy więc żółtych skrzynek obojętnie. Co bardzo ważne – wypełniając ankietę nie zapominajmy o wpisaniu jakiego wydziału i jakiej sprawy dotyczy nasza ocena. Jeżeli tego nie zrobimy, nasze uwagi nie zostaną uwzględnione z prostej przyczyny – nie będzie wiadomo czego i kogo dotyczą.

Wypełniając ankietę nie oceniamy urzędu miasta „ogólnie”. Oceniamy, jak zostaliśmy obsłużeni, przychodząc w konkretnej sprawie do konkretnej osoby. Dzięki takiemu skonkretyzowaniu naszej oceny jest możliwe wychwytywanie i rozwiązywanie konkretnych problemów. A taki właśnie jest cel prowadzenia badań poziomu satysfakcji klienta. Bo niezależnie od tego, że urząd miasta nie ma „naturalnej konkurencji”, jest bowiem jedyną instytucją uprawnioną do wydawania decyzji w określonych sprawach, dbałość o poziom obsługi jest tutaj nie mniejsza niż w przedsiębiorstwach rynkowych.

tam znajdziemy „żółte skrzynki”:

- Wydział Działalności Gospodarczej
- Wydział Spraw Obywatelskich
- Wydział Gospodarki Lokalowej
- Wydział Komunikacji
- Urząd Stanu Cywilnego
- Biuro Obsługi Klienta
- Kasy

ANKIETA
(ocena zadowolenia Klienta z usług Urzędu Miasta Tychy)

Szanowna Pani, Szanowny Panie
W związku z dążeniem Urzędu Miasta Tychy do doskonalenia świadczonych usług zapraszamy do anonimowego udzielenia informacji na temat stopnia zadowolenia Pani/Pana ze sposobu obsługi oraz spełnienia wymagań i oczekiwań Klienta przez pracowników Urzędu.

Sprawa dotyczyła: .....

W Wydziale: .....

W tabeli prosimy o zaznaczenie znakiem „X” odpowiednio wybranego pola (konkretnej cyfry)

1. Proszę ocenić swoje zadowolenie z usługi:

1 2 3 4 5 6

całkowity brak zadowolenia pełna satysfakcja

2. Proszę ocenić kompetencje obsługującego Panią / Pana pracownika:

1 2 3 4 5 6

niskie kompetencje wysokie kompetencje

3. Czy uzyskał(a) Pani / Pan pełną informację na temat załatwianej sprawy:

1 2 3 4 5 6

całkowity brak informacji pełna informacja

4. Proszę ocenić kulturę obsługi Klienta:

1 2 3 4 5 6

niska kultura wysoka kultura

Pani / Pana propozycje w zakresie sposobu doskonalenia usług świadczonych przez nasz Urząd:

.....

.....

Dziękujemy za wypełnienie ankiety.

Wydział Organizacyjny, Kadr i Szkolenia – kwiecień 2007